

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
PINIGINĖS SOCIALINĖS PARAMOS NEPASITURINTIEMS GYVENTOJAMS
ĮSTATYMO NR. IX-1675 1, 4, 8, 10, 17, 20, 23 IR 25 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m. gruodžio 5 d. Nr. XIII-821
Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 1 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Šis įstatymas taikomas Lietuvos Respublikoje gyvenantiems asmenims:

1) Lietuvos Respublikos piliečiams;
2) užsieniečiams, turintiems Lietuvos Respublikos ilgalaikio gyventojų leidimą gyventi Europos Sąjungoje;

3) Europos Sąjungos valstybės narės ar Europos ekonominei erdvei priklausančios Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybės narės piliečiams ir jų šeimos nariams, kuriems teisės aktų nustatyta tvarka išduoti dokumentai, patvirtinantys teisę gyventi Lietuvos Respublikoje, ir kurie ne mažiau kaip 3 mėnesius gyvena Lietuvos Respublikoje. Europos Sąjungos valstybės narės ar Europos ekonominei erdvei priklausančios Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybės narės piliečiams darbuotojams (taip pat savarankiškai dirbantiems asmenims) ir jų šeimos nariams reikalavimas ne mažiau kaip 3 mėnesius gyventi Lietuvos Respublikoje netaikomas. Europos Sąjungos valstybės narės ar Europos ekonominei erdvei priklausančios Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybės narės piliečio šeimos nariais laikomi sutuoktinis arba asmuo, su kuriuo sudaryta registruotos partnerystės sutartis, tiesioginiai palikuonys, kuriems nesukakę 21 metai arba kurie yra išlaikytiniai, įskaitant sutuoktinio arba asmens, su kuriuo sudaryta registruotos partnerystės sutartis, tiesioginius palikuonis, kuriems nesukakę 21 metai arba kurie yra išlaikytiniai, Europos Sąjungos valstybės narės ar Europos ekonominei erdvei priklausančios Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybės narės piliečio, sutuoktinio ar asmens, su kuriuo sudaryta registruotos partnerystės sutartis, išlaikomi giminaičiai pagal tiesiąją aukštutinę liniją;

4) užsieniečiams, kuriems suteiktas prieglobstis Lietuvos Respublikoje arba laikinoji apsauga.“

2 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 4 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„4 straipsnis. Piniginės socialinės paramos teikimo vykdymas ir finansavimas

1. Piniginę socialinę paramą savivaldybės teikia vykdydamos savarankiškąją savivaldybių funkciją, kuri yra finansuojama iš savivaldybių biudžetų lėšų.

2. Savivaldybės taryba tvirtina piniginės socialinės paramos teikimo tvarkos aprašą, kuriame nustato: piniginės socialinės paramos skyrimo ir mokėjimo tvarką (prašymų-paraiškų priėmimo; trūkstančių dokumentų pateikimo; duomenų apie turtą pateikimo; piniginės socialinės paramos skyrimo ir mokėjimo; prašymus-paraiškas pateikusių asmenų informavimo apie piniginės socialinės paramos skyrimą ar neskirimą; neteisėtai gautos ar išmokėtos piniginės socialinės paramos išskaičiavimo; paskirtos, bet laiku neatsiimtose piniginės socialinės paramos, taip pat mirus asmeniui, kurio vardu bendrai gyvenantiems asmenims mokama piniginė socialinė parama, arba mirus vienam gyvenančiam asmeniui paskirtos ir iki kito mėnesio po jo mirties neišmokėtos piniginės socialinės paramos išmokėjimo procedūras); pagrindus, kai socialinė parama skiriama kitais šiame įstatyme nenumatytais atvejais (skiriama vienkartinė, tikslinė, periodinė, sąlyginė pašalpa; apmokama skola už būstą; kompensuojamos išlaidos už didesnę karšto ir geriamojo vandens kiekį, negu šiame įstatyme nustatytas normatyvas; kompensuojamos šiame įstatyme nenurodytos būsto išlaikymo išlaidos ir kita) ir kuriems esant ši parama didinama, mažinama, skiriama ne visiems bendrai gyvenantiems asmenims, sustabdomas, nutraukiamas ar atnaujinamas jos mokėjimas; bendruomeninių organizacijų ir (ar) religinių bendruomenių, ir (ar) religinių bendrijų, ir (ar) kitų nevyriausybinėse organizacijų atstovų, ir (ar) gyvenamosios vietovės bendruomenės narių, ir (ar) seniūnaičių, ir (ar) kitų suinteresuotų asmenų pasitelkimo dalyvauti svarstant klausimus dėl piniginės socialinės paramos skyrimo tvarką bei jų teises ir pareigas.

3. Savivaldybėms, išskyrus šioje dalyje nurodytas išimtis, piniginei socialinei paramai finansuoti skiriama lėšų suma yra lygi 2011–2013 metų laikotarpiu piniginei socialinei paramai skaičiuoti ir mokėti faktiškai panaudotai vidutinei metinei lėšų sumai. Akmenės rajono, Panevėžio rajono, Radviliškio rajono, Raseinių rajono ir Šilalės rajono savivaldybėms piniginei socialinei paramai finansuoti skiriama lėšų suma yra lygi šių savivaldybių 2011 metų piniginei socialinei paramai skaičiuoti ir mokėti faktiškai panaudotai metinei lėšų sumai.

4. Seimui priėmus įstatymus arba Vyriausybei priėmus nutarimus vykdant įstatymus, dėl kurių keičiasi valstybės biudžeto ir (ar) savivaldybių biudžetų einamųjų biudžetinių metų įsipareigojimai dėl piniginės socialinės paramos teikimo, taip pat ekonomikos krizės šalyje atveju ar kai yra regioniniai socialinės ekonominės raidos pokyčiai savivaldybėse ir (ar) padidėja

energijos ir (ar) kuro (žaliavos), naudojamų būstui šildyti ar karštam vandeniui ruošti, kainos rinkoje, savivaldybių vykdomosios institucijos teisės aktų nustatyta tvarka patikslina lėšų poreikį piniginei socialinei paramai finansuoti. Jeigu nepakanka pagal šio straipsnio 3 dalį skirtų lėšų piniginei socialinei paramai teikti, papildoma lėšų suma piniginei socialinei paramai finansuoti savivaldybėms skiriama iš valstybės biudžeto.

5. Nepanaudotos savivaldybių biudžetų lėšos piniginei socialinei paramai skaičiuoti ir mokėti savivaldybės tarybos nustatyta tvarka naudojamos šioms socialinės apsaugos sritims finansuoti:

- 1) socialinę riziką patiriančių asmenų (šeimų) socialinės reabilitacijos ir integracijos priemonėms įgyvendinti;
- 2) šeimoje ir bendruomenėje teikiamai pagalbai vaikams, neįgaliesiems, senyvo amžiaus asmenims ir jų šeimoms plėtoti;
- 3) finansinei paramai, skirtai skurdui bei socialinei atskirčiai mažinti;
- 4) smurto, savižudybių, priklausomybių, prekybos žmonėmis prevencijai;
- 5) neįgaliųjų socialinei integracijai;
- 6) bendruomenių ir nevyriausybinų organizacijų plėtrai, jų vykdomoms socialinėms programoms įgyvendinti;
- 7) užimtumo didinimo programoms įgyvendinti;
- 8) savivaldybės ir socialinio būsto fondo plėtrai, rekonstravimui ir remontui;
- 9) socialinių paslaugų priemonėms finansuoti, jų infrastruktūrai modernizuoti ir plėtoti;
- 10) socialinių paslaugų srities darbuotojų darbo sąlygoms gerinti ir darbo užmokesčiui didinti;
- 11) savivaldybės administracijoje dirbančių socialinių išmokų specialistų darbo užmokesčiui didinti.“

3 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 8 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) vyresni kaip 18 metų asmenys dirba ir per laikotarpį, už kurį pajamos apskaičiuojamos, dirbo ne mažiau kaip du trečdalius maksimalios darbo laiko trukmės (įskaitant laikinojo nedarbingumo, prastovų ne dėl darbuotojo kaltės, kasmetinių atostogų ir kitą dėl pateisinamų priežasčių nedirbtą laiką, už kurį mokama įstatymų nustatyta tvarka), nustatytos Lietuvos Respublikos darbo kodekso (toliau – Darbo kodeksas) 112 straipsnio 3 dalyje, tačiau ne viso darbo laiko atveju, išskyrus Darbo kodekso 40 straipsnio 5 dalyje nustatytus atvejus, darbo laiko trukmė negali būti trumpesnė kaip du trečdaliai maksimalios darbo laiko trukmės (įskaitant laikinojo nedarbingumo, prastovų ne dėl darbuotojo kaltės, kasmetinių atostogų ir kitą dėl

pateisinamų priežasčių nedirbtą laiką, už kurį mokama įstatymų nustatyta tvarka), apskaičiuotos nuo 40 valandų per savaitę arba teisės aktuose nustatytos sutrumpintos darbo laiko normos, ir jiems darbo užmokesčio apskaičiuojama ne mažiau už minimaliąją mėnesinę algą arba minimalųjį valandinį atlygį proporcingai dirbtam laikui arba atliktam darbui; savarankiškai dirbantys asmenys, kurie per laikotarpį, už kurį pajamos apskaičiuojamos, iš vykdomos veiklos gauna ne mažesnes kaip minimalioji mėnesinė alga vidutines pajamas per mėnesį;“.

2. Pripažinti netekusiu galios 8 straipsnio 5 dalies 5 punktą.

3. Pakeisti 8 straipsnio 5 dalies 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6) yra užsienietis, neturintis Lietuvos Respublikos ilgalaikio gyventojų leidimo gyventi Europos Sąjungoje, arba Europos Sąjungos valstybės narės ar Europos ekonominei erdvei priklausančios Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybės narės pilietis ar jo šeimos narys, kuriems teisės aktų nustatyta tvarka nėra išduoti dokumentai, patvirtinantys teisę gyventi Lietuvos Respublikoje, arba kurie gyvena Lietuvos Respublikoje mažiau kaip 3 mėnesius, kai toks reikalavimas yra taikomas, ar užsienietis, kuriam nėra suteiktas prieglobstis Lietuvos Respublikoje arba laikinoji apsauga, ir jeigu šie asmenys atitinka bent vieną iš šio straipsnio 1 dalyje nurodytų sąlygų.“

4 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 10 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) vienas gyvenantis asmuo arba bent vienas iš bendrai gyvenančių asmenų įsidarbina ir dirba (dirbo) šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytą darbo laiko trukmę ir jam darbo užmokesčio apskaičiuojama ne mažiau už minimaliąją mėnesinę algą arba minimalųjį valandinį atlygį proporcingai dirbtam laikui arba atliktam darbui, bet ne daugiau už dvi minimaliąsias mėnesines algas ar du minimaliuosius valandinius atlygius proporcingai dirbtam laikui arba atliktam darbui;“.

5 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 17 straipsnio 1 dalies 8 punktą ir jį išdėstyti taip:

„8) pajamos iš žemės ūkio veiklos (išskyrus pajamas iš žemės ūkio naudmenų, kurių bendras plotas neviršija 3 hektarų) ir pajamų dalis, gauta teikiant žemės ūkio ir miškininkystės paslaugas pagal žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų kvitą, kai šių paslaugų teikimą nustato Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų teikimo pagal paslaugų kvitą įstatymas (toliau – Žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų teikimo pagal paslaugų kvitą įstatymas), viršijanti 1 750 eurų per einamuosius kalendorinius metus;“.

2. Pakeisti 17 straipsnio 1 dalies 12 punktą ir jį išdėstyti taip:

„12) socialinio pobūdžio pajamos (išskyrus vienkartinės išmokas ir (ar) pašalpas, mokamas iš valstybės, Valstybinio socialinio draudimo fondo ar savivaldybių biudžetų, išmokas, mokamas pagal Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymą ir (ar) iš Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo, darbdavio mokamas vienkartinės išmokas ir (ar) pašalpas bei kas mėnesį gaunamas socialinio pobūdžio pajamas: transporto išlaidų kompensacijas neįgaliesiems; kompensacijas donorams; pagalbos pinigų, mokamus pagal Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymą; išmoką vaikui, globos (rūpybos) išmokos tikslinį priedą, mokamus pagal Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymą; būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčių dalies kompensaciją, mokamą pagal Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymą; tikslines kompensacijas ir tikslinį priedą, mokamus pagal Lietuvos Respublikos tikslinių kompensacijų įstatymą);“.

3. Pakeisti 17 straipsnio 1 dalies 20 punktą ir jį išdėstyti taip:

„20) visų rūšių stipendijos (išskyrus stipendijas ir kitą materialinę paramą, teikiamą aukštųjų mokyklų pirmosios, antrosios pakopų, vientisųjų ir laipsnio nesuteikiančių studijų (išskyrus rezidentūros studijų studentus) studentams, studijuojantiems pagal dieninės, nuolatinės ar ištęstinės studijų formų programas (išskyrus asmenis, pakartotinai studijuojančius pagal tos pačios ar žemesnės pakopos studijų programas ir laipsnio nesuteikiančių studijų programas, jeigu daugiau kaip pusę tos studijų programos kreditų jie įgijo valstybės biudžeto lėšomis), stipendijas bei kitą materialinę paramą, teikiamą profesinio mokymo įstaigų mokiniams, kurie mokosi pagal profesinio mokymo programą pirmajai kvalifikacijai įgyti, ir stipendiją, mokamą bedarbiams, kurie dalyvauja profesinio mokymo ar įdarbinimo pagal pameistrystės darbo sutartį priemonėse, stažuotėje);“.

4. Pakeisti 17 straipsnio 1 dalies 22 punktą ir jį išdėstyti taip:

„22) gautos dovanų, paveldėtos arba kitos faktiškai gaunamos piniginės lėšos (išskyrus piniginių lėšų dalį, gautą per laikotarpį, už kurį pajamos apskaičiuojamos, neviršijančią 1 valstybės remiamų pajamų dydžio, ir pinigines lėšas, kuriomis kompensuojamos patirtos ir dokumentais pagrįstos su visuomenei naudinga veikla (savanoriška veikla ir pan.) susijusios išlaidos, ir labdarą piniginėmis lėšomis).“

5. Papildyti 17 straipsnį nauja 2 dalimi:

„2. Apskaičiuojant šio straipsnio 1 dalyje nurodytas vidutines mėnesio pajamas, į bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens pajamas neįskaitoma šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytų pajamų dalis:

1) 15 procentų – bendrai gyvenantiems asmenims, neauginantiems vaikų (įvaikių), arba vienam gyvenančiam asmeniui;

- 2) 20 procentų – bendrai gyvenantiems asmenims, auginantiems vieną ar du vaikus (įvaikius);
 - 3) 25 procentai – bendrai gyvenantiems asmenims, auginantiems tris ar daugiau vaikų (įvaikių);
 - 4) 30 procentų – asmenims, vieniems auginantiems vieną ar du vaikus (įvaikius);
 - 5) 35 procentai – asmenims, vieniems auginantiems tris ar daugiau vaikų (įvaikių).“
6. Buvusias 17 straipsnio 2–11 dalis laikyti atitinkamai 3–12 dalimis.

6 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 20 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo, kurie Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo nustatyta tvarka deklaruoja gyvenamąją vietą arba yra įtraukti į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą, dėl piniginės socialinės paramos kreipiasi į deklaruotos gyvenamosios vietos savivaldybės arba savivaldybės, kurios teritorijoje yra įtraukti į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą, administraciją, o asmenys, nedeklaravę gyvenamosios vietos ir neįtraukti į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą, – į savivaldybės, kurios teritorijoje faktiškai gyvena, administraciją. Būstą nuomojantys bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo dėl piniginės socialinės paramos kreipiasi į savivaldybės, kurios teritorijoje yra nuomojamas būstas, administraciją.“

7 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 23 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) derinti socialinės pašalpos teikimo bendrai gyvenantiems asmenims arba vieniems gyvenantiems asmenims, patiriantiems socialinę riziką, formas – nepinigine forma ir pinigais – savivaldybės tarybos nustatyta tvarka. Socialinės pašalpos dydis pinigais negali viršyti 50 procentų paskirtos socialinės pašalpos dydžio;“.

2. Pakeisti 23 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) kompensacijas bendrai gyvenantiems asmenims arba vieniems gyvenantiems asmenims, patiriantiems socialinę riziką, teikti šio įstatymo 22 straipsnio 2 dalies 2 punkte nustatytu būdu;“.

3. Pakeisti 23 straipsnio 3 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) skirti būsto šildymo išlaidų kompensaciją už didesnę, negu nustatyta šio įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 1 punkte, naudingojo būsto ploto normatyvą;“.

8 straipsnis. 25 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 25 straipsnio 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6) Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka dalyvauti savivaldybės administracijos organizuojamoje visuomenei naudingoje veikloje ir (ar) parengtoje užimtumo didinimo programoje.“

9 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 3 dalį, įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

2. Piniginė socialinė parama, įsigaliojus šiam įstatymui, skiriama laikantis šių nuostatų:

1) jeigu sprendimas dėl piniginės socialinės paramos skyrimo priimtas iki šio įstatymo įsigaliojimo, piniginės socialinės paramos dydis neperskaičiuojamas;

2) jeigu dėl piniginės socialinės paramos buvo kreiptasi iki šio įstatymo įsigaliojimo, skiriant piniginę socialinę paramą, taikomos iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusios Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo nuostatos;

3) jeigu dėl piniginės socialinės paramos buvo kreiptasi po šio įstatymo įsigaliojimo ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 21 straipsnio 2, 4, 5 ir (ar) 6 dalimis skiriama piniginė socialinė parama už mėnesius iki šio įstatymo įsigaliojimo, taikomos šio įstatymo nuostatos.

3. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras ir savivaldybių institucijos iki 2017 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentė

Dalia Grybauskaitė